

5.1.1 Kvalifikační požadavky na úředníky stavebních úřadů

Protože se v případě povolování opatření či staveb jedná o specifickou odbornou činnost, jsou stavebním zákonem v ustanovení § 13a upraveny i základní kvalifikační požadavky pro výkon činnosti úředníka na obecném stavebním úřadu, které musí každý zaměstnanec obecného stavebního úřadu splňovat. Jde-li současně o úředníka územního samosprávného celku, musí splňovat také požadavky podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů.

Kvalifikační požadavky vzdělání a praxe splňuje fyzická osoba, která má

- a) vysokoškolské vzdělání v magisterském nebo bakalářském studijním programu ve studijním oboru stavebního, architektonického nebo právního směru,
- b) vyšší odborné vzdělání v oboru stavebnictví a 2 roky praxe v oboru stavebnictví, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru stavebnictví a 3 roky praxe v oboru stavebnictví.

Úředník, který splňuje výše uvedené kvalifikační požadavky podle stavebního zákona, ale nesplňuje požadavky podle zákona o úřednících územních samosprávných celků, může vykonávat činnost na úseku územního rozhodování a stavebního řádu, po přechodnou dobu. A to v případě, když je zajištěno, že bude do doby splnění uvedených požadavků vykonávat tuto činnost pod odborným vedením úředníka splňujícího kvalifikační požadavky podle tohoto zákona a požadavky podle zákona o úřednících územních samosprávných celků. Přechodná doba může být maximálně 18 měsíců.

5.2 Speciální stavební úřady

Působnost stavebního úřadu, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování, vykonávají u:

- a) staveb leteckých,
- b) staveb drah,
- c) staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací,
- d) vodních děl.

Jednotlivé konkrétní speciální právní předpisy upravující speciální stavby určují, co lze považovat za speciální stavby a také který konkrétní správní orgán je příslušný k rozhodování v dané oblasti.

Speciální stavební úřady povolují realizaci staveb. Povolení pro stavby mohou vydat jen se souhlasem obecného stavebního úřadu příslušného k vydání územního rozhodnutí, který ověřuje dodržení jeho podmínek; souhlas není správním rozhodnutím.⁹⁷ Speciální stavební úřady nemají pravomoc k územnímu rozhodování s výjimkou společných řízení (viz kapitola 6.4).

V pochybnostech, zda se v konkrétním případě jedná o stavbu obecnou, nebo o stavbu v působnosti obecného stavebního úřadu, platí stanovisko příslušného speciálního stavebního úřadu.

5.2.1 Stavby letecké

Stavby letecké jsou řešeny zákonem o civilním letectví č. 49/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, definuje v ustanovení § 36 letecké stavby. O leteckou stavbu se jedná o dráhu ke vzletům a přistávání letadel bez zřetele na její stavebně technické provedení, dráhy a plochy určené k pohybům a stáním letadel souvisejícím s jejich vzlety a přistáváním bez zřetele na jejich stavebně technické provedení a stavba sloužící k zajištění leteckého provozu. Speciálním stavebním úřadem pro letecké stavby je Úřad pro civilní letectví se sídlem v Praze. Úřad pro civilní letectví je podřízen Ministerstvu dopravy. V čele Úřadu pro civilní letectví je ředitel, jehož výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.

Úřad pro civilní letectví, jako speciální stavební úřad, při kolaudaci podle stavebního zákona posoudí také provozní způsobilost letecké stavby z hlediska bezpečnosti leteckého provozu.

5.2.2 Stavby drah a na dráze

Stavby drah a na dráze a příslušný speciální stavební úřad jsou stanoveny zákonem o drahách č. 266/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁷ Pozn.: Jestliže se nevydává územní rozhodnutí ani územní souhlas, postačí závazné stanovisko podle § 96b.

Ustanovení § 5 zákona o drahách definuje stavbu drah⁹⁸ jako stavbu cesty určené k pohybu drážních vozidel a stavbu, která rozšiřuje, doplňuje, mění nebo zabezpečuje dráhu bez ohledu, zda je v obvodu dráhy či nikoliv. Stavbou na dráze jsou všechny stavby a zařízení v obvodu dráhy, které nejsou stavbou dráhy, bez ohledu na účel, jemuž slouží. Za stavby drah se považují stavby dráhy železniční, tramvajová, trolejbusová, lanová a speciální. Speciální dráhy slouží k zabezpečování dopravní obslužnosti v daném regionu, jedná se např. o metro. Stavby na dráze jsou stavby určené k zabezpečení provozu drah.

Speciálním stavebním úřadem je drážní úřad se sídlem v Praze, který je podřízen Ministerstvu dopravy. V čele Drážního úřadu je ředitel; jeho výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem o státní službě.

5.2.3 Stavby pozemních komunikací

Stavby pozemních komunikací jsou stanoveny zákonem o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti. Zákon dělí pozemní komunikace na jednotlivé kategorie:

- a) dálnice,
- b) silnice,
- c) místní komunikace,
- d) účelová komunikace.

Pro stavbu dálnice, silnice, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace je speciálním stavebním úřadem příslušný silniční správní úřad. Silniční správní úřady jsou Ministerstvo dopravy, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností a obecní úřad, celní úřad a újezdní úřad.

Příslušnost k vydání rozhodnutí v konkrétní věci se řídí kategorií pozemní komunikace. Ministerstvo dopravy vykonává působnost speciálního stavebního úřadu ve věcech dálnic. Krajský úřad vykonává působnost speciálního stavebního úřadu ve věcech silnic I. třídy s výjimkou věcí, ve kterých

⁹⁸ Pozn.: Stavba dráhy není součástí pozemku. Stavba dráhy celostátní, regionální, tramvajové, trolejbusové nebo dráhy speciální je veřejně prospěšná.